

ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังที่กำหนดโดยพยาบาลในภาคใต้
Nursing Diagnoses in Providing Care for Chronically Ill Patients
Identified by Nurses in Southern Thailand

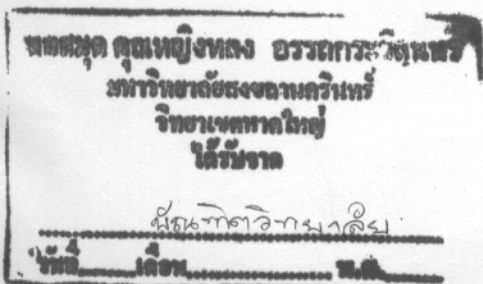
สุจิตรา กุปตาสา
Suchitra Gupta

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Nursing Science Thesis in Adult Nursing

Prince of Songkla University

2544

ชื่อวิทยานิพนธ์   ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังที่กำหนดโดยพยาบาลในภาคใต้
ผู้เขียน   นางสาว สุจิตรา คุปตาสา
สาขาวิชา   การพยาบาลผู้ใหญ่
ปีการศึกษา   2544

บทคัดย่อ

Abstract

การวิจัยเชิงบรรยายครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารายการข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลและข้อมูลสนับสนุนที่พบบ่อยในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรังในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยผู้ใหญ่แผนกอายุรกรรม ศัลยกรรมทั่วไปและศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทุกโรงพยาบาลในภาคใต้ ได้แก่ โรงพยาบาลศูนย์ 4 แห่ง และโรงพยาบาลทั่วไป 11 แห่งโดย ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 2 ชุด ชุดที่ 1 คือ แบบสอบถามรายการข้อวินิจฉัยทางการพยาบาล ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .97 และ ชุดที่ 2 คือ แบบสอบถามข้อมูลสนับสนุนของข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่พบบ่อย ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค .90 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามแต่ละครั้งจำนวน 300 ชุด และได้รับแบบสอบถามรายการข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่สมบูรณ์กลับคืนมา 213 ชุด สำหรับข้อมูลสนับสนุนข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืน 200 ชุด และการวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) รายการข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่พบบ่อยในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง มีจำนวน 2 ข้อ คือ ปวดและเสี่ยงต่อการติดเชื้อ
- 2) รายการข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลที่พบบ่อยในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง จำแนกตามกรอบแนวคิดแบบแผนสุขภาพ ได้ 2 แบบแผน คือ แบบแผนสติปัญญาการรับรู้ และแบบแผนการรับรู้สุขภาพและการดูแลสุขภาพ
- 3) ข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลปวด มีข้อมูลสนับสนุนหลักมีจำนวน 2 ข้อ คือ บอกว่าปวด และสีหน้าแสดงความเจ็บปวด ส่วนข้อวินิจฉัยทางการพยาบาลเสี่ยงต่อการติดเชื้อ พบเฉพาะข้อมูลสนับสนุนรอง โดย คาสายต่างๆเข้าร่างกาย เป็นข้อมูลสนับสนุนรองที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดและได้รับยาปฏิชีวนะเป็นเวลานาน เป็นข้อมูลสนับสนุนรองที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการพยาบาลและแนวทางการสร้างมาตรฐานในการดูแลผู้ป่วยเรื้อรัง

Thesis Title   Nursing Diagnoses in Providing Care for Chronically Ill Patients
                         Identified by Nurses in Southern Thailand

Author   Miss Suchitra Gupta

Program   Adult Nursing

Academic Year   2001

Abstract

The objectives of this descriptive research were to identify high frequency nursing diagnostic categories and their defining characteristics in caring for chronically ill patients identified by nurses in Southern Thailand.

The subjects were registered nurses who worked in 4 regional hospitals and medical centers, and 11 general hospitals. Two questionnaires were developed by the researcher : 1) the Nursing Diagnostic Categories Questionnaire with a Cronbach's alpha coefficient of .97 and 2) the Defining Characteristic of Nursing Diagnostic Categories Questionnaires with a Cronbach's alpha coefficient of .90 . Three hundred questionnaires of each type were sent out and two hundred and thirteen Nursing Diagnostic Categories Questionnaires and two hundred Defining Characteristics Questionnaires were returned. Data analysis was done through descriptive statistics.

The findings revealed that :

- 1) The high-frequency nursing diagnostic categories consisted of two items : *pain and risk for infection*.
- 2) The two high-frequency nursing diagnostic categories were classified into two functional health patterns : (1) cognitive - perceptual pattern and (2) health perception - health management pattern.
- 3) The high-frequency nursing diagnostic category *pain* included both major and minor defining characteristics. The commonest major defining characteristic was *complaint of pain*, followed by *facial expression of pain*. The nursing diagnostic categories *risk for infection* consisted of only minor defining characteristics. The commonest minor defining characteristic was *invasive procedure*, and the least common was *long-term antibiotic therapy*.

The results of this study will be useful for nursing practice in terms of establishing a guideline to diagnose the patients problems, and developing a nursing care plan and nursing standards specifically for chronically ill patients.

ซึ่งส่วนเรื่องสุดท้ายที่ได้มีความกรุณาให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ
การแปลผลของอย่างละเอียดคือ อธิการบดี รศ. อรุณมาศ ชาติดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุวิมล สุทธิรักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญยวรรณา หุตะรัตน์ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยา
การพยาบาลที่ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเรื่องขอทราบขอบเขตที่มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ คุณธำณี บุญศิริวัฒน์ หัวหน้าพยาบาลโรงพยาบาลหาดใหญ่ที่ได้ความสะดวก
ในการนำวิจัยทุกอย่าง อาจารย์ศิริวัฒน์ โคศลวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้นดวงภา บุญศิริ
พรสุวิมล หิองกิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนนทะศรี อินทนนท์ คุณสุจินต์ สุวรัตย์พงศ์ คุณกรรณิกา
อังกูร และคุณนงนภา อัญมณี ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบการตรวจสอบ
งานวิจัยและเครื่องมือวิจัยและพยาบาลวิชาชีพทุกคนที่ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถาม
และนำทุกคนที่ช่วยในการเก็บข้อมูลของทุกจังหวัด รวมทั้งบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนอุดหนุน
ค่าเล่าเรียนในการทำวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยประสบความสำเร็จครั้งนี้ได้ขอขอบคุณสิ่งหนึ่งทุกอย่างที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย
คุณธำรงรัตน์ ที่ได้ให้กำลังใจและความช่วยเหลือและทุนที่ช่วยรวมทั้งนี้ ๆ น้อย ๆ หลาก ๆ บุคคลที่ช่วยให้
ผู้วิจัยสามารถนำอุปสรรคต่าง ๆ จนสำเร็จ

สุจิตรา ภูมิศาสตร์